

จากพระปฐมเจดีย์ถึงนครศรีทพ

การดำเนินงานโบราณคดีสมัยใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๔

วันพฤหัสบดีที่ 2 พฤศจิกายน 2566 เวลา 13.30-16.00 น.

ณ ห้อง LIB108 อาคารหอสมุด

รับชมย้อนหลัง Youtube : KMUTTLibrary

ผศ.ดร.ดวงกมล อัสวมาศ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เกร็ดประวัติศาสตร์ : เทคนิค Anastylis

เทคนิค Anastylis คือ เทคนิคการบูรณะโบราณสถานด้วยการนำชิ้นส่วนของโบราณสถานที่พังทลายนั้นมาประกอบขึ้นใหม่ โดยมีการลงรหัสตำแหน่งของชิ้นส่วนเดิมทุกชิ้นก่อน แล้วทำการบูรณะฐานรากให้แข็งแรงมั่นคง ก่อนจะนำชิ้นส่วนที่ถอดไปนั้นมาประกอบขึ้นให้เหมือนเดิมทุกรายละเอียด ซึ่งเป็นการบูรณะให้โบราณสถานนั้นมั่นคงแข็งแรงไปอีกยาวนาน โดยยังคงลักษณะหน้าตาต่าง ๆ เหมือนเดิมทุกประการ ซึ่งโบราณสถานส่วนใหญ่ เช่น ปราสาทหินต่าง ๆ มักจะทรุดหรือพังทลายลงตามกาลเวลา เนื่องจากกระเบื้องหลักเป็นหินที่มีน้ำหนักมากไปกดทับฐานล่างที่มักมีขนาดเล็กและน้ำหนักน้อยกว่า การบูรณะด้วยเทคนิค Anastylis เป็นงานที่ใช้เวลามาก เพราะขนาดของชิ้นส่วนแต่ละชิ้นในโบราณสถานนั้นที่จะมาวางข้างกันก็มักมีขนาดไม่เท่ากันรวมทั้งลวดลายเฉพาะในแต่ละด้านของชิ้นส่วนนั้นก็อาจไม่เหมือนกัน จึงต้องเอาชิ้นส่วนเหล่านี้มาทดลองประกอบข้างล่างก่อนทีละชั้น กรณีที่องค์ประกอบที่เป็นหินบางส่วนที่พังทลายลงมาและหาชิ้นส่วนเดิมไม่พบเพราะผุพังหรือสูญหายไปแล้วก็สามารถไปสกัดหินที่เนื้อหิน ขนาด และสีสันใกล้เคียงของเดิมมาทดแทนได้ ส่วนการเชื่อมประสานนั้นใช้น้ำหนักตัวหินเองวางทับกันลงไป โดยใช้สลักเกี่ยวยึดระหว่างขอบก้อนหินแต่ละก้อน